

Informace ze zdravotnictví Olomouckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Ostrava
20. 9. 2010

3

Gynekologická péče - činnost oboru v Olomouckém kraji v roce 2009

Gynaecologic care - Activity in Branch in the Olomoucky Region in 2009

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru gynekologie v Olomouckém kraji v roce 2009 obsahuje údaje o ambulantní péči, činnosti oboru a o dispenzarizovaných pacientkách pro vybrané diagnózy. Je doplněna také základními ukazateli lůžkové péče ženských oddělení nemocnic. Celkový počet ošetření se proti předešlému roku mírně snížil. Na 1 praktického ženského lékaře připadlo v průměru 2 793 registrovaných pacientek. Téměř 65 % žen ve věku 15 až 49 let užívalo hormonální nebo nitroděložní antikoncepci. V roce 2009 bylo v kraji evidováno 6 786 porodů a 9 196 gynekologických operací.

Summary

Information on health care activity in the branch of gynaecology in the Olomoucky region in 2009 contains data about out-patient care, gynaecological activity and about patients followed up for selected diagnoses. It is supplemented by basic indicators on in-patient care in hospital gynaecology departments. The total number of examinations increased slightly against the previous year. The average number of registered patients per 1 physician gynaecologists was 2 793. Almost 65% of women aged 15 to 49 years used hormonal or IUD contraception. In 2009 there were 6 786 deliveries and 9 196 gynaecological surgeries recorded in the region.

Údaje o gynekologické péči na území Olomouckého kraje vychází z výkazů A (MZ) 1-01 o ambulantní činnosti oboru gynekologie a L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu zdravotnických zařízení a jeho využití. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování v ČR na rok 2009. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz [NZIS/Výkazy 2009]. Návratnost výkazů o ambulantní péči byla 98 % a sběr výkazů o lůžkové péči byl 100 %.

V ambulantních službách oboru gynekologie pracovalo na 93 odděleních a pracovištích kraje v průměrném ročním počtu úvazků 104,19 lékařů a 128,19 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu, včetně smluvních pracovníků.

Celkové počty ošetření – vyšetření (dále jen ošetření) se oproti roku 2008 mírně snížily. V ČR bylo provedeno téměř 10,5 miliónu ošetření, v kraji pak činil počet ošetření 753 tisíc. Na 1 lékaře připadlo v kraji průměrně 7 225 (ČR 6 518) ošetření.

V kraji bylo registrováno 291 004 (ČR 4 431 243) pacientek. Na 1 praktického ženského lékaře v kraji připadlo v průměru 2 793 registrovaných pacientek, což se výrazně neliší od republikového průměru (ČR 2 739). Na jednu registrovanou pacientku připadalo v kraji 2,6 ošetření (ČR 2,4).

V roce 2009 pokračoval nárůst počtu žen ve fertilním věku (15–49 let) užívajících lékařem předepsanou antikoncepci (hormonální a nitroděložní). V kraji užívalo antikoncepci 64,8 % (ČR 53,4 %) žen fertilního věku. Hormonální antikoncepce tvořila 88 % (ČR 87 %) lékařem předepisované antikoncepce, nitroděložní pouze 12 % (ČR 13 %).

Počet nově přijatých těhotných dosáhl 8 674 žen, nepatrně se tak snížil o 0,4 %. Na 1 000 žen fertilního věku připadlo 56 (ČR 52) nově přijatých těhotných.

Proti předchozímu roku klesl počet návštěv porodních asistentek o 15 %, celkem 2 887, a činil 28 % provedených návštěv porodních asistentek v České republice. Na tisíc žen fertilního věku bylo provedeno 19 (ČR 4) návštěv.

Od roku 2008 se snížil o 24 % počet pacientek s prvně zjištěnou prekancerózou děložního hrdla, v kraji bylo 1 664 případů (4,0 % z ČR). Na 10 000 žen připadalo 51 (ČR 75) nově zjištěných prekanceróz, 79 % z nich činily mírné a střední cervikální dysplazie a 21 % těžké dysplazie.

K 31. 12. 2009 bylo v kraji dispenzarizováno u ambulantních gynekologických lékařů 422 pacientek pro Ca prvně zjištěné, což činilo 1,3 dispenzarizací (rok 2008: 1,2) na 1 000 žen. Nejvíce prvně zjištěných bylo Ca těla děložního, absolutně 188 případů, na 1 000 žen 0,6 případů. Podíl preventivních prohlídek dosáhl 22,5 % z celkového počtu ošetření.

Na ženských odděleních nemocnic bylo v roce 2009 na území kraje provedeno 6 786 porodů, což činilo 44 (ČR 46) porodů na 1 000 žen fertilního věku. Nejvíce porodů bylo uskutečněno ve Fakultní nemocnici Olomouc. Mimo zdravotnické zařízení rodilo 11 žen. V souvislosti s těhotenstvím, potratem, porodem a šestineděním nezemřela v kraji v roce 2009 žádná žena.

V roce 2009 bylo provedeno na ženských odděleních nemocnic 9 196 gynekologických operací, na 1 000 žen připadlo 28 (ČR 35) operovaných žen.

V souvislosti s gynekologickým onemocněním zemřelo v kraji na ženských odděleních nemocnic 11 žen, z toho 3 operované, ČR 197, z toho 38 operovaných.

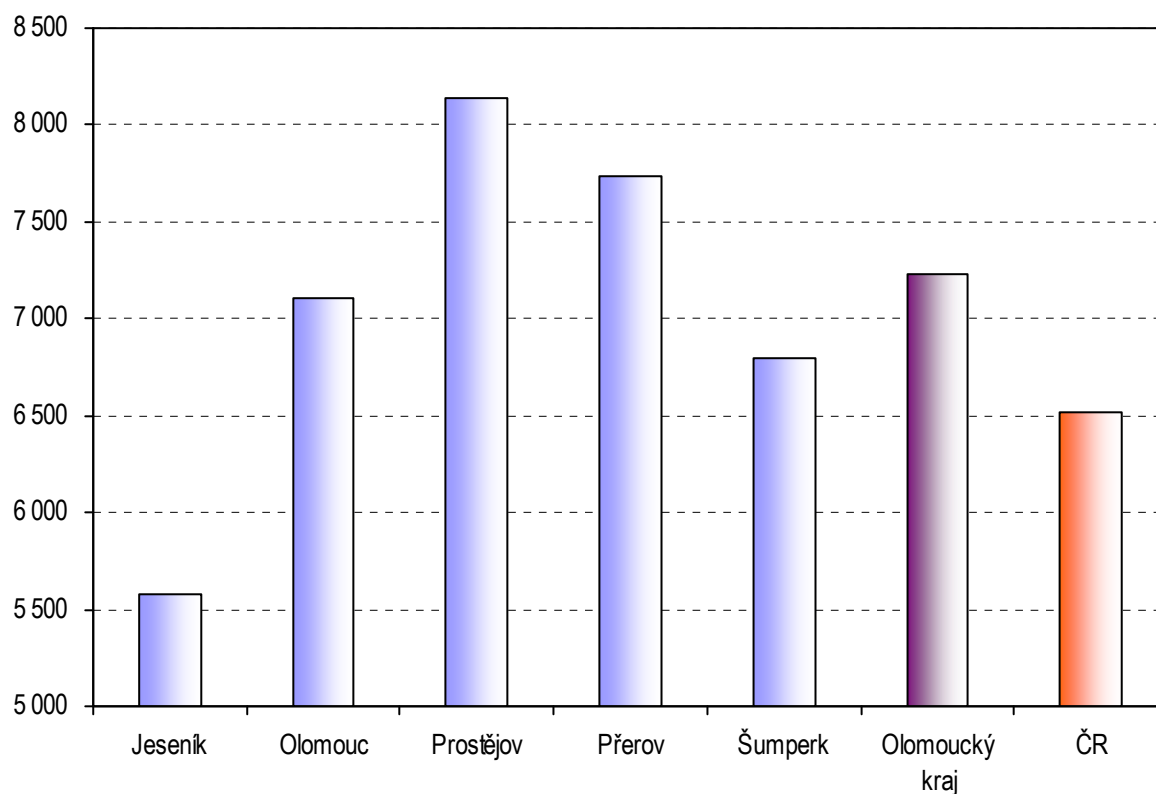
Lůžková péče gynekologického oboru byla v kraji zajišťována na 7 (ČR 115) odděleních nemocnic. Využití lůžek ve dnech maximální lůžkové kapacity v kraji 237,4 dne bylo vyšší než využití v České republice 228,0. Průměrná ošetrovací doba byla v kraji shodná jako v ČR, a to 4,2 dne.

Zpracovala: Ludmila Zlámalová
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Ostrava
17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba
tel.: 596 913 523
e-mail: zlamalova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

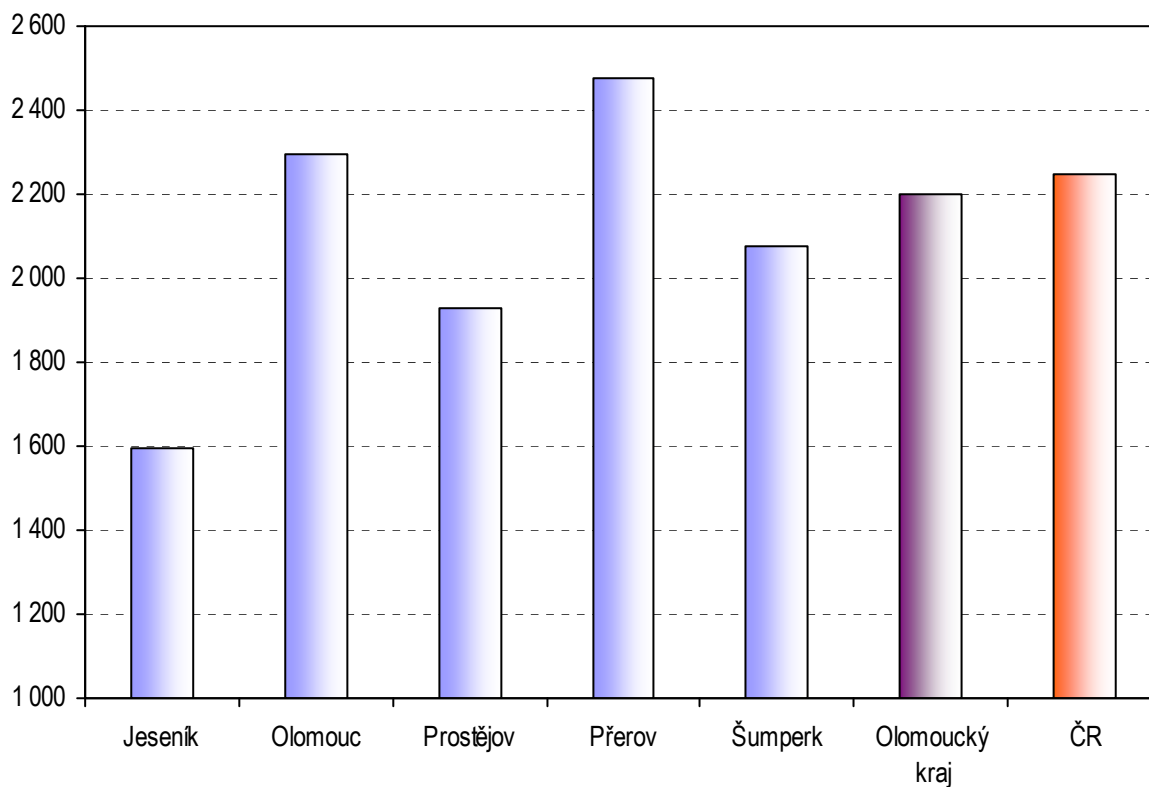
Personální zajištění a počet ošetření - vyšetření v ambulantní péči dle území

Území, kraj	Lékaři (průměrný roční přepočtený počet)	Počet ošetření		Počet léčených pacientek ve sledovaném roce		Počet registrovaných pacientek	
		celkem	na 1 lékaře	celkem	na 1 lékaře	celkem	na 1 lékaře
Jeseník	4,85	27 033	5 574	7 738	1 595	12 705	2 620
Olomouc	49,18	349 507	7 107	112 945	2 297	118 645	2 412
Prostějov	14,97	121 874	8 141	28 857	1 928	48 513	3 241
Přerov	16,21	125 335	7 732	40 151	2 477	56 135	3 463
Šumperk	18,98	129 057	6 800	39 391	2 075	55 006	2 898
Olomoucký kraj	104,19	752 806	7 225	229 082	2 199	291 004	2 793
ČR	1 618,10	10 546 778	6 518	3 638 064	2 248	4 431 243	2 739

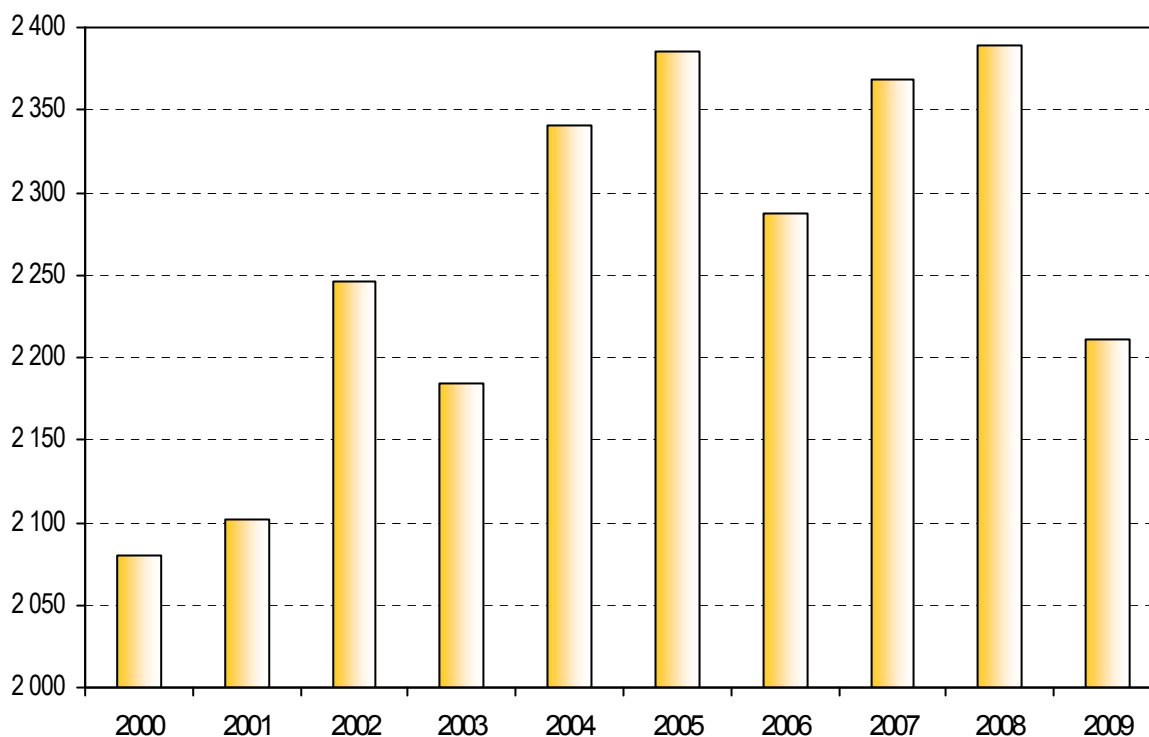
Počet ošetření na 1 lékaře v roce 2009

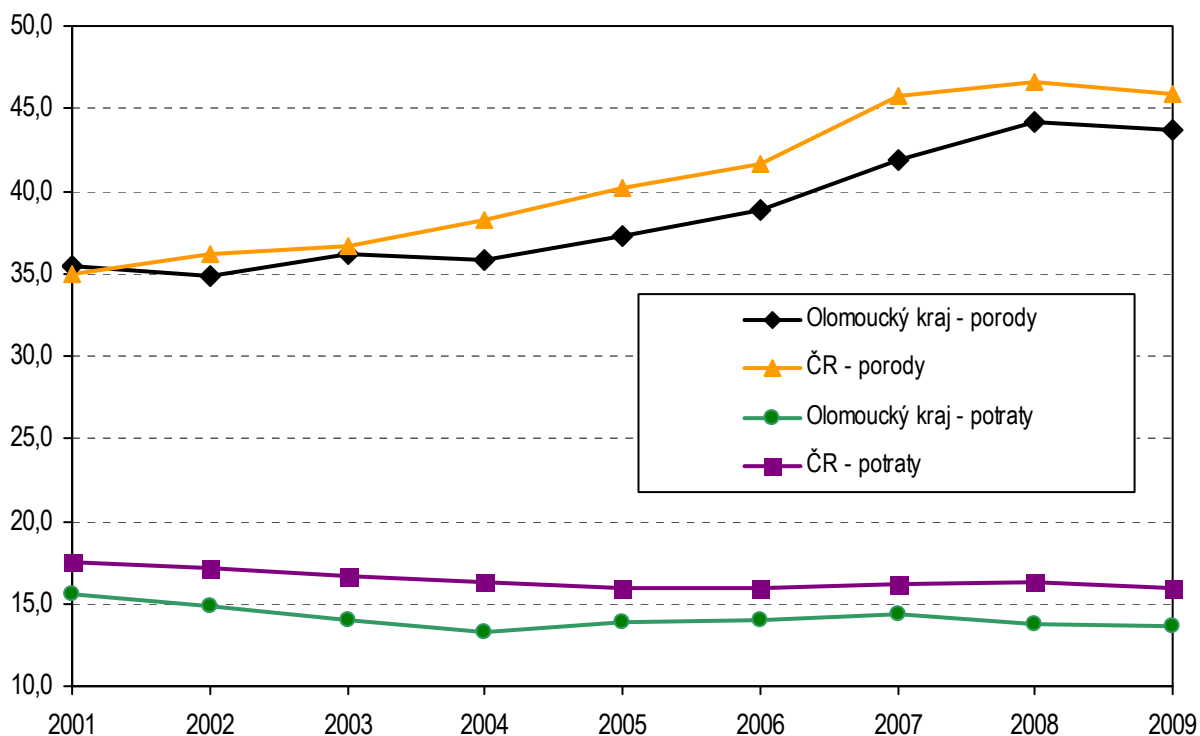
Počet léčených patientek na 1 lékaře v roce 2009

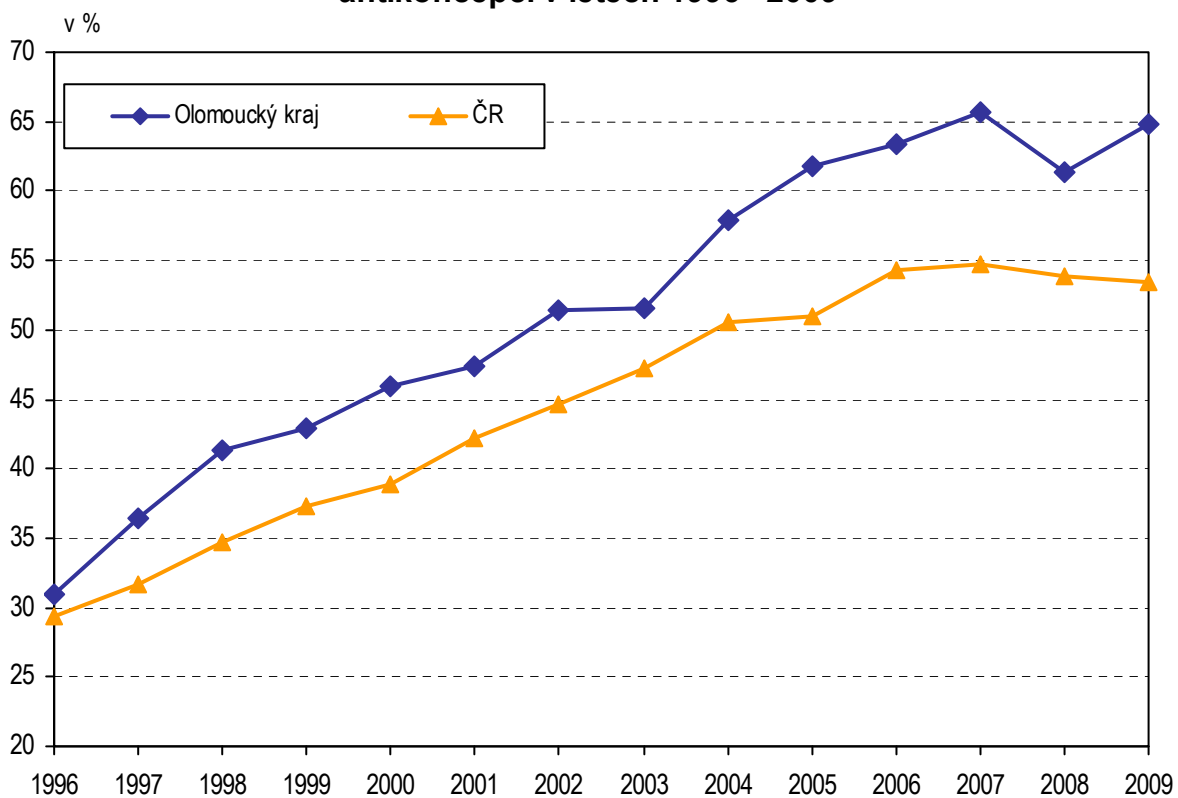
Vývoj počtu gynekologických ošetření-vyšetření na 1 000 žen v letech 2000 - 2009

**Počet porodů a potratů na 1 000 žen fertilního věku
v letech 2001 - 2009**

Počet žen fertilního věku užívajících lékařsky sledovanou antikoncepci v letech 1996 - 2009

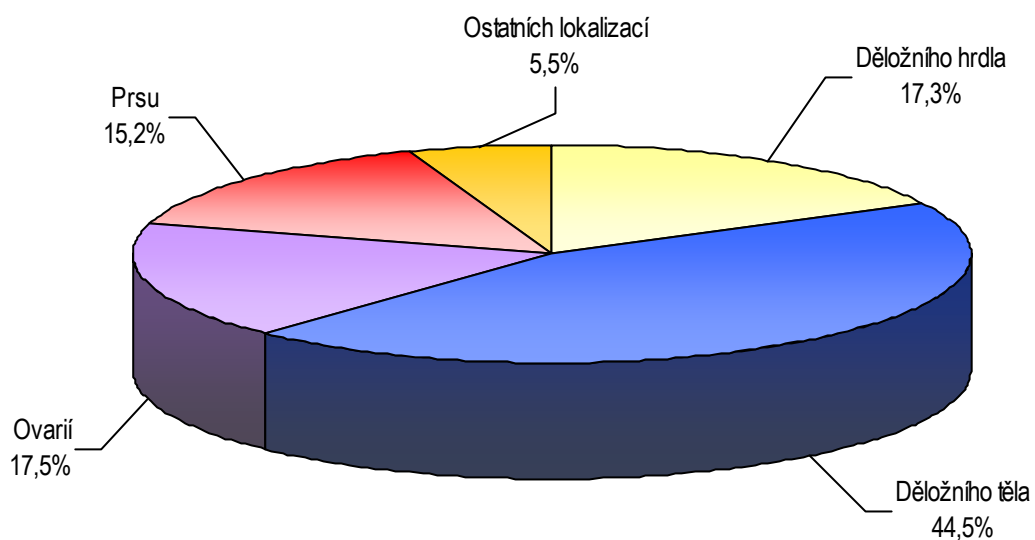
Dispenzarizované pacientky pro vybranou diagnózu dle území

Území, okres	Novotvar in situ ¹⁾ (D05-D06, D07.0-3)	Počet prvně zjištěných onemocnění					
		prekancerózy děložního hrdla (N87.0-2)	ZN hrdla děložního (C53.-)	ZN těla děložního (C54.-)	ZN ovarií (C56)	ZN prsu (C50.-)	ZN ostatních lokalizací ²⁾
Jeseník	-	48	2	7	6	-	2
Olomouc	38	744	46	109	41	43	11
Prostějov	18	418	11	34	14	9	7
Přerov	8	225	3	8	10	9	-
Šumperk	21	229	11	30	3	3	3
Olomoucký kraj	85	1 664	73	188	74	64	23
ČR	2 528	39 930	1 607	2 757	1 444	1 677	465

¹⁾ D05.- carcinoma (novotvar) in situ prsu, D06.- carcinoma in situ hrdla děložního, D07.0–D07.3 carcinoma in situ jiných a neurčených ženských pohlavních orgánů

²⁾ C51.- zhoubný novotvar vulvy, C52 zhoubný novotvar pochvy - vaginy, C57.- zhoubný novotvar jiných a neurčených ženských pohlavních orgánů

Podíl prvně zjištěných karcinomů v roce 2009

Využívání lůžkového fondu a činnost ženských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Kraj	ČR
Počet oddělení	7	115
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	45,55	877,47
sestry ²⁾ u lůžka	170,51	3 181,28
Průměrný počet lůžek	301,00	5 706,00
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	195,8	3 564,1
na 1 lékaře	4,3	4,3
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	5,2	5,0
Počet lékařů na 100 lůžek	15,13	15,38
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	56,65	55,75
Počet hospitalizovaných	17 132	310 179
Nemocniční letalita	0,6	0,7
Využití lůžek ve dnech	237,4	228,0
Průměrná ošetrovací doba	4,2	4,2
Prostoj lůžek ³⁾	1,6	2,1
Gynekologická činnost		
Počet operovaných žen celkem	9 196	188 093
Počet zemřelých v souvislosti s gynekologickým onemocněním celkem	11	197
z toho operovaných	3	38
Porodnická činnost		
Počet porodů celkem	6 786	116 500
z toho mimo zdravotnické zařízení v %	0,2	0,2

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet (včetně smluvních pracovníků) v lůžkové části

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.:

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5–§ 21)

sestra - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5–§ 6)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s ženským oddělením v kraji:

Fakultní nemocnice Olomouc

SMN a.s. Nemocnice Přerov

SMN a.s. Nemocnice Štenberk

SMN a.s. Nemocnice Prostějov

Nemocnice Hranice a.s.

Jesenická nemocnice, spol. s r.o.

Šumperská nemocnice a.s.